

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ČETVRTI ODJEL

ODLUKA

Aplikacija br. 9544/12
Slobodan JAKOVLJEVIĆ
protiv Bosne i Hercegovine
i 11 drugih aplikacija
(vidi priloženu listu)

Evropski sud za ljudska prava (Četvrti odjel), zasjedajući dana 14.12.2021. godine kao odbor u sljedećem sastavu:

Tim Eicke, *predsjednik*,

Faris Vehabović,

Pere Pastor Vilanova, *sudije*,

i Ilse Freiwirth, zamjenica registrara Odjela,

Imajući u vidu:

aplikacije protiv Bosne i Hercegovine koje su Sudu podnesene prema članu 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda („Konvencija“) u periodu između 21.12.2011. i 10.05.2017. godine (vidi priloženu tabelu);

odluku da se o pritužbama prema članu 8. Konvencije i članu 1. Protokola br. 1 obavijesti vlada Bosne i Hercegovine („vlada“), koju je zastupala gđa J. Cvijetić, v.d. zastupnica, te da se preostali dio aplikacija proglasi nedopuštenim;

izjašnjenja stranaka;

pisane komentare vlade Srbije koju je predsjednik Odjela pozvao da se izjasni kao umješač (član 36. stav 2. Konvencije i pravilo 44. stav 3. Poslovnika Suda).

nakon vijećanja, odlučio je kako slijedi:

OPIS PREDMETA

1. Kada je Bosna i Hercegovina proglasila neovisnost, aplikanti (u predmetu br. 73993/13, pokojni muž aplikantice) su bili zaposleni u armiji Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije („SFRJ“). Budući da su bili stacionirani na teritoriji Bosne i Hercegovine, tamo su im dodijeljeni vojni

stanovi. Neki aplikanti su otkupili svoj vojni stan neposredno prije početka rata koji je trajao u periodu 1992.-95. (uporedi predmet *Dokić protiv Bosne i Hercegovine*, br. 6518/04, 27.05.2010.), dok drugi to nisu učinili (uporedi *Mago i drugi protiv Bosne i Hercegovine*, br. 12959/05 i 5 drugih, 3.05.2012.). Svi aplikanti su napustili svoje stanove kada je počeo rat i pridružili se stranim oružanim snagama. Iz tog razloga su njihovi zahtjevi za povrat stana odbijeni nakon rata (u skladu sa članom 3.a Zakona o prestanku primjene zakona o napuštenim stanovima iz 1998. godine). Različitih datuma, Ustavni sud Bosne i Hercegovine utvrdio je povredu prava aplikanata na mirno uživanje u posjedu njihovih prijeratnih stanova. Iako je smatrao da nije nesrazmjerno odbiti njihove zahtjeve za povrat stana, Ustavni sud je utvrdio da se onima koji su otkupili svoj vojni stan prije rata, kao i onima koji to nisu učinili ali nisu stekli vojni stan u drugoj državi, mora dodijeliti pravična naknada.

OCJENA SUDA

A. Spajanje aplikacija

2. S obzirom na sličan predmet ovih aplikacija, Sud smatra primjerenim da ih ispita zajedno u jednoj odluci.

B. Navodna povreda člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju

3. Aplikanti su se žalili prema članu 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju zbog zbog nemogućnosti da se vrate u posjed svojih prijeratnih stanova u Bosni i Hercegovini. Iz dokumentacije koju je podnijela tužena vlada, kao i vlada Srbije koju je predsjednik Odjela pozvao da se izjasni kao umješač u skladu sa članom 36. stav 2. Konvencije i pravilom 44. stav 3. Poslovnika Suda, proizlazi da je pravo aplikanata na stan uspostavljeno od strane vojnih vlasti u Srbiji. Da bi se kvalificirali za ovo pravo, oni su se morali odreći prava na svoj prijeratni stan u Bosni i Hercegovini (vidi *Aleksić protiv Bosne i Hercegovine* (odl.), br. 38233/05, tačka 19., 3.02.2015.), i oni su to učinili. Prema tome, činjenica da nekima od aplikanata još uvijek nije dodijeljen stan u Srbiji nije od značaja (ibid., tačka 26.). U svakom slučaju, u skladu sa odlukama Ustavnog suda donesenim u njihovu korist (vidi tačku 1. ove odluke), aplikanti koji su otkupili svoje stanove u Bosni i Hercegovini imaju pravo na pravičnu naknadu.

4. Slijedi da je ova pritužba očigledno neosnovana, te se mora odbiti u skladu sa članom 35. tačke 3. (a) i 4. Konvencije.

C. Navodna povreda člana 8. Konvencije

1. Predmet g. Mandže

5. Za razliku od ostalih aplikanata u predmetnom slučaju, g. Abdulah Mandžo je 2008. godine vraćen u posjed svog prijeratnog stana. Iako je naredba za njegovo vraćanje u posjed poništena 2010. godine prema članu 3. Zakona o prestanku primjene zakona o napuštenim stanovima iz 1998. godine (budući da se aplikant pridružio stranim oružanim snagama za vrijeme rata), aplikant je do danas ostao u stanu na osnovu privremene mjere koju je izdao Ustavni sud. On se žali da bi njegova deložacija iz tog stana predstavljala povredu člana 8. Konvencije.

6. U skladu sa privremenom mjerom koju je izdao Ustavni sud, aplikant ne može biti deložiran iz predmetnog stana dok nadležni organi ne utvrde plan naknade za ovu vrstu slučajeva u kojem će, između ostalog, postaviti kriterije za naknadu i odlučiti da li aplikant ispunjava takve kriterije. Čisto hipotetski rizik da bi aplikant u budućnosti mogao biti deložiran nije dovoljan da bi on dobio status žrtve u smislu člana 34. Konvencije (uporedi *Berger-Krall i drugi protiv Slovenije*, br. 14717/04, tačka 259., 12.06.2014.). Ukoliko i kada vlasti odluče da ga deložiraju, aplikant može Sudu ponijeti novu aplikaciju nakon što iscrpi sve efikasne pravne lijekove na domaćem nivou kako to zahtijeva član 35. stav 1. Konvencije.

7. Prema tome, ova pritužba je *ratione personae* nespojiva s odredbama Konvencije u smislu člana 35. stav 3. (a) Konvencije, te se mora odbiti u skladu sa članom 35. stav 4.

2. Predmeti g. Jakovljevića i g. Miladinovića

8. G. Slobodan Jakovljević i g. Jovo Miladinović također se pozivaju na ovaj član, ali nema nikakvih indikacija u spisu da oni namjeravaju da se ponovno nastane u Bisni i Hercegovini. Ovo potvrđuje i činjenica da su se u svojim podnescima pred ovim Sudom aplikanti izričito saglasili da dobiju naknadu umjesto vraćanja u posjed. Sud dakle ne nalazi da je činjenično stanje u njihovim predmetima takvo da ukazuje na bilo kakvo sadašnje miješanje u pravo aplikanata na na poštovanje njihovog doma (vidi *Dokić*, citiran gore, tačka 66., i *Mago i drugi*, citiran gore, tačka 109.).

9. Slijedi da je ova pritužba očigledno neosnovana, te se mora odbiti u skladu sa članom 35. tačke 3. (a) i 4. Konvencije.

ODLUKA JAKOVLJEVIĆ I DRUGE APLIKACIJE protiv BOSNE I HERCEGOVINE

Iz navedenih razloga, Sud je, jednoglasno,

Odlučio spojiti aplikacije;

Proglasio aplikacije nedopuštenima.

Sačinjeno na engleskom jeziku i dostavljeno u pisanom obliku dana
20.01.2022. godine

Ilse Freiwirth
zamjenik registrara

Tim Eicke
predsjednik

DODATAK

Br.	Aplikacija br.	Naziv predmeta	Podnesena dana	Aplikant Godina rođenja Prebivalište Državljanstvo	Zastupnik
1.	9544/12	Jakovljević protiv Bosne i Hercegovine	21/12/2011	Slobodan JAKOVLJEVIĆ 1943 Beograd Bosne i Hercegovine + Srbije	Zdravko PETROVIĆ
2.	45812/13	Marković protiv Bosne i Hercegovine	28/05/2013	Risto MARKOVIĆ 1946 Niš Bosne i Hercegovine	Amir ŠAPČANIN
3.	45899/13	Miladinović protiv Bosne i Hercegovine	13/06/2013	Jovo MILADINOVIĆ 1956 Užice Bosne i Hercegovine + Srbije	Jovo BORIĆ
4.	45900/13	Kovačević protiv Bosne i Hercegovine	28/05/2013	Mirjana KOVAČEVIĆ 1941 Beograd Bosne i Hercegovine	Amir ŠAPČANIN
5.	48089/13	Lalić protiv Bosne i Hercegovine	24/05/2013	Milorad LALIĆ 1951 Beograd Bosne i Hercegovine	Amir ŠAPČANIN
6.	52879/13	Ivančić protiv Bosne i Hercegovine	11/07/2013	Dušan IVANČIĆ 1956 Beograd Bosne i Hercegovine	Amir ŠAPČANIN
7.	73993/13	Mutavdžić protiv Bosne i Hercegovine	31/10/2013	Sofija MUTAVDŽIĆ 1951 Pale Bosne i Hercegovine	Amir ŠAPČANIN

ODLUKA JAKOVLJEVIĆ I DRUGE APLIKACIJE protiv BOSNE I HERCEGOVINE

Br.	Aplikacija br.	Naziv predmeta	Podnesena dana	Aplikant Godina rođenja Prebivalište Državljanstvo	Zastupnik
8.	27385/14	Mandžo protiv Bosne i Hercegovine	02/04/2014	Abdulah MANDŽO 1952 Tuzla Bosne i Hercegovine	Edina JAHIĆ
9.	17300/16	Cvetković protiv Bosne i Hercegovine	17/03/2016	Dragan CVETKOVIĆ 1946 Vranje Srbije	Goran BELIĆ
10.	53625/16	Sigur protiv Bosne i Hercegovine	26/08/2016	Ivan SIGUR 1948 Mostar Bosne i Hercegovine	Nikica VUČINA
11.	55327/16	Bogdanović protiv Bosne i Hercegovine	14/09/2016	Dušan BOGDANOVIĆ 1948 Beograd Bosne i Hercegovine Ziza BOGDANOVIĆ 1950 Beograd Bosne i Hercegovine	-
12.	36174/17	Prodanović protiv Bosne i Hercegovine	10/05/2017	Nenad PRODANOVIĆ 1958 Beograd Bosne i Hercegovine	Dragoljub ĐORĐEVIĆ